

J. J. Zandvoort

STEMT ROOD.

BROCHURE

VOOR DE

GEMEENTERAADSVERKIEZING

1913.

gegeven door de Afd. Apeldoorn
der Soc. Dem. Arbeiderspartij.

**DNPPb
SDAP
1913
005**

Not Lendable

GEMEENTEPROGRAM.

Overwegende, dat, waar maatregelen, wenschelijk in het belang der gemeente, mochten indruischen tegen de rijks-wetten, regelende de verhouding tusschen Rijk en Gemeente, de gemeenteraden de taak en de bevoegdheid hebben, om op verbetering dezer wetten aan te dringen, stelt de S. D. A. P. op het gebied der gemeente-politiek de volgende eischen, ongeacht de belemmeringen, door de rijkswetgeving aan de vervulling in den weg gelegd:

1. Uitbreiding van het grondbezit der gemeente. Geen verkoop van gemeentegrond aan particulieren of verhuring op zeer langen termijn. Onteigening door stedelijke gemeenten, van gronden, grenzende aan den bebouwd kom der stad, — door landelijke, om in de behoeften aan bouwland te voorzien.
2. Wering of overname van alle bedrijven, die het karakter aannemen van een gemeentelijk monopolie.
Uitbreiding van het gemeentelijk bedrijf door verschaffing van gemeentewege van water, licht en warmte; exploitatie van tramwegen, telefonen en elektrische beweegkracht; oprichting van gemeentelijke werkplaatsen en magazijnen; inrichtingen voor handel en bedrijf (havens, dokken, kranen, pakhuizen).
3. Zorg der gemeenten voor de werkloozen door het stichten van arbeidsbeurzen, staande onder toezicht van patroons en arbeiders; het verschaffen van werk door het doen afbreken van krotten of herstellen van slechte woningen en aanleggen van volksparken; het doen vervaardigen of herstellen van goederen, om deze te verschaffen aan de bedeelden.

Het tegen matigen prijs in gebruik geven van grond en van bedrijfsmateriaal, om landbewerkeren daarop een zelfstandig bestaan te verschaffen in verband hiermede bevordering van coöperatie der kleine en middelmatige landgebruikers, het aanleggen van wegen en bosschen, het droogleggen van plassen en de ontginning van woeste gronden.

4. Behoorlijke bezoldiging van lagere beambten en werklieden in gemeentedienst, met beperking der hooge traktementen voor de hoogste ambtenaren. Vrijstelling van algemeene bepalingen, geldende zoowel voor den arbeid in directe als voor dien in middellijken dienst der gemeente, waardoor den arbeiders in aansluiting aan de praktische eischen der gevestigde vakvereenigingen, een goed loon tegen een matigen arbeidsduur wordt verzekerd en hen volle uitkeering bij ziekte, Z ndagsrust, een jaarlijksche vacantie met behoud van salaris, een pensioen voor hen zelve en voor hunne weduwen wordt gewaarborgd. Bepalingen van ongeveer dezelfde strekking in de voorwaarden voor het verleen van concessies en inachtnemingen hiervan bij het aanbesteden van leveranties. Uitvoering van gemeentelijke bouwwerken in eigen beheer. Instelling van een scheidsgerecht voor geschillen tusschen werklieden en hunne onmiddellijke chefs; volkomen vrijheid van beweging in organisatie en politiek voor ambtenaren en werklieden.
5. Kosteloos voorbereidend-, lager-, herhalings- en ambachtsonderwijs. Bij gebleken bekwaamheid kosteloos middelbaar en hooger onderwijs voor minvermogenden. Schoolvoeding en kleeding, en vacantiëkolonies. Schoolartsen en schoolbaden. Gratis leermiddelen. Krachtige zorg voor voldoende schoolbouw. Invloed van den klasse-onderwijzer door schoolvergaderingen. Samenstelling van de commissie van toezicht op het lager onderwijs uit vertegenwoordigers van den Gemeenteraad, van de ouders en van de onderwijzers. Bevordering der volksontwikkeling door openbare boekerijen, leeszalen en beschikbaarstelling van openbare gebouwen voor ontwikkelingsvoordrachten. Instelling van bureaux voor gratis rechtskundig advies voor on- en minvermogenden.
6. Krachtige zorg voor den gezondheidstoestand door het bouwen van gemeentewege van arbeiderswoningen, beantwoordende aan de eischen der gezondheidsleer en beschikbaar gesteld ook voor de armsten; aansluiting van elke woning bij de gemeentelijke waterleiding, terwijl zij, wat licht, lucht, ruimte, verwijdering van afvalstoffen, brandgevaar, geriefelijkheid, enz., betreft, moet voldoen aan de eischen der hygiëne. Strengere verordeningen op het bouwen en bewonen van woningen, gehandhaafd door een goed ingericht en blijvend bouw-

kundig en sanitair toezicht. Onteigening van gemeente-
wege van alle woningen in strijd met de gestelde eischen.
Gemeentelijke slaaphuizen. Keuring van levens-
middelen, met centrale markten voor alle eerste
levensbehoeften en openbare slachthuizen. Gemeentelijke
verzorging van zieken en gebrekkigen. Volksbad- en
zweminrichtingen; gemeentelijke waschhuizen. Goede in-
richting van de gemeentelijke reiniging en het riool-
stelsel; kosteloze desinfectie-inrichtingen, enz.

7. Verbeterde gemeentelijke armenzorg, bestaande in zoo-
veel mogelijk voorkoming der bitterste armoede door
tijdig te steunen, hetzij door voorschotten of door giften.
Opneming in de armbestuurcolleges van werklieden en
kleine burgers, bekend met de nooden en behoeften der
armen, zooveel mogelijk verspreid over de verschillende
deelen der gemeenten. Behoorlijke ondersteuning der aan-
vragen bij gebleken nood, onverschillig op welken leeftijd.
8. Drankbestrijding door de gemeenten, door het onder
geen voorwendsel vermeederen der inrichtingen met ver-
gunning; bij benoemingen van politie-agenten en inspek-
teurs de voorkeur te geven aan afschaffers of geheel-
onthouders en het verschaffen van wachtlokalen, met ver-
strekking van koffie voor losse arbeiders.
9. Afschaffing der bepalingen uit de politie-verordeningen,
die de vrijheid van betooging, vergadering en drukpers
in lokalen en op den openbaren weg belemmeren. Bekos-
tiging der justitieele politie door het Rijk.
Benoeming van den burgemeester en van alle beambten
der gemeente-politie door de gemeenteraden.
10. Heffing der gemeentelijke inkomsten, om de gelden,
noodig tot voorziening van de algemeene volksbehoeften,
bijeën te brengen, in dier voege, dat de lasten op onver-
mogenden niet en op minder vermogenden zoo licht
mogelijk drukken. Vrijstelling van inkomsten tot een
bedrag, noodig ter bestrijding der noodzakelijke bestaans-
kosten. Progressie in den hoofdelijken omslag. Belasting
van uitwonende eigenaren. Afschaffing van tollén. Hef-
fing eener gemeentelijke progressieve grondbelasting met
herhaalde waardeschatting. Heffing van opcenten op de
rijksbelasting van eigenaars, wier bezit in waarde ver-
meerderde door uitgaven der gemeenten.